

29. Zobowiązania i aktywa warunkowe

29.1 Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach Jednostki Dominującej lub jednostek od niej zależnych

Istotne postępowania sądowe których stroną jest Jednostka Dominująca

Od dnia kończącego poprzedni rok finansowy, tj. 31 grudnia 2017 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły znaczące zmiany w zakresie istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzyk Spółki lub jednostek od niej zależnych. Informacje na temat istotnych postępowań będących nadal w toku przedstawiono w nocie 29.1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2017.

Rozliczenia podatkowe

W roku 2015 rozliczenia Spółki w zakresie podatku od towarów i usług (VAT) za lata 2010 - 2011 były przedmiotem dwóch postępowań kontrolnych prowadzonych przez organy kontroli skarbowej. W dniu 23 czerwca 2015 roku Spółka otrzymała w ramach prowadzonych postępowań protokoły z badania ksiąg podatkowych, do których złożyła zastrzeżenia. W dniu 30 września 2015 roku Spółka otrzymała dwie decyzje wydane przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy, w których to organ skarbowy określił wysokość zobowiązania w podatku od towarów i usług (VAT) za okres styczeń – grudzień 2010 roku oraz styczeń – grudzień 2011 roku oraz wykazał zaległości w kwocie 48,4 mln zł za rok 2010 oraz 112,5 mln zł za rok 2011. W decyzjach Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej stwierdził, że transakcje, w których uczestniczyli dwaj kontrahenci Spółki związane były z udziałem w oszustwie podatkowym i zarzucił Spółce brak dolożenia należytej staranności w zawieraniu transakcji z tymi kontrahentami i że Spółka co najmniej powinna była wiedzieć o tym, że ww. transakcje wiązały się i były konsekwencją oszustwa podatkowego popełnionego na wcześniejszym etapie obrotu, co w konsekwencji nie daje prawa do odliczenia podatku VAT. Po przeanalizowaniu otrzymanych decyzji Spółka uznała zarzuty przedstawione przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej za całkowicie nieuzasadnione i w związku z tym w dniu 14 października 2015 roku złożyła do Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku odwołania od ww. decyzji. Dyrektor Izby Skarbowej w Gdańsku utrzymał w mocy decyzje Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy, a wniesione w 1 półroczu 2016 roku przez Spółkę skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego zostały oddalone. W 3 kwartale 2016 roku Spółka złożyła skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie. W dniu 11 grudnia 2018 roku Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę Spółki od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 20 lipca 2016 roku określającą Spółce zobowiązanie w zakresie podatku VAT za poszczególne miesiące 2011 roku. Termin rozprawy w zakresie podatku VAT za poszczególne miesiące 2010 roku został wyznaczony na datę 27 marca 2019 roku. W związku z innymi prowadzonymi kontrolami dotyczącymi podatku VAT utworzono rezerwę na ryzyko podatkowe, o której mowa w nocie 9.4 i nocie 9.6.

Porozumienie, którego stroną jest spółka LOTOS Exploration and Production Norge AS

Spółka LOTOS Exploration and Production Norge AS („LOTOS E&P Norge AS”) była stroną postępowań sądu arbitrażowego w Norwegii dotyczących roszczeń spółki Single Buoy Moorings Inc. („SBM”) - dostawcy platformy MOPU (ang. „Mobile Offshore Production Unit”) przeznaczonych do eksploatacji złoża YME przeciwko spółce Talisman Energy Norge AS będącej operatorem złoża YME („Talisman”, „Operator”) oraz pozostałym udziałowcom projektu YME. Udział LOTOS Exploration and Production Norge AS („LOTOS E&P Norge AS”) w kwocie roszczenia SBM wynosił 20%.

W 2013 roku spółki: Talisman Energy Norge AS („Talisman”, ówczesny operator złoża YME) oraz Single Buoy Moorings Inc. („SBM”, właściciel przeznaczonych do eksploatacji tego złoża platformy wydobywczej) ogłosiły informację o zawarciu porozumienia w sprawie zakończenia obowiązywania wszystkich dotychczas zawartych w związku z realizacją projektu YME umów i porozumień pomiędzy stronami oraz usunięcia wadliwej platformy ze złoża.

Spółka SBM zapłaciła członkom konsorcjum kwotę 470 mln USD, natomiast Talisman działając w imieniu udziałowców koncesji, zobowiązał się do wykonania niezbędnych prac przygotowawczych na platformie i usunięcia jej ze złoża. Zgodnie z porozumieniem w zakresie spółki SBM było przetransportowanie platformy do portu oraz jej użycie, natomiast po wykonaniu określonych prac udziałowcy konsorcjum powinni uzyskać prawo własności do elementów podwodnej infrastruktury na złożu YME, dostarczonej przez SBM, wraz z jednoczesnym zobowiązaniem do wykonania prac rekultywacyjnych (w tym demontażu) związanych z podwodną infrastrukturą. Każda ze stron ponosi koszty uzgodnionego porozumieniem zakresu realizowanych prac.

Zgodnie z zapisami porozumienia z SBM część przysługującego Grupie udziału w kwocie porozumienia, tj. 81,8 mln USD została ulokowana na rachunku escrow projektu YME celem jej sukcesywnego wykorzystywania na prowadzenie prac związanych z usunięciem platformy i infrastruktury ze złoża, określonych w porozumieniu.

Dnia 22 sierpnia 2016 roku partnerzy YME zakończyli operację usuwania wadliwej platformy MOPU ze złoża. W 1 kwartale 2017 roku zrealizowano inspekcję caissona (element podwodnej infrastruktury) w wyniku której uznano, że może on stać bez dodatkowego podparcia do 2019 roku (przy założeniu półrocznych inspekcji i niepogorszonego stanu).

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wyrażona w walucie prezentacji wartość ulokowanych na wyodrębnionym rachunku escrow środków pieniężnych pozostałych do wykorzystania zaprezentowano w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji **Pozostałe aktywa w kwocie 2,8 mln zł**. Wartość pozostałej do wykorzystania rezerwy na przyszłe koszty usunięcia platformy oraz demontażu aktywów trwałych zaprezentowana została w pozycji **Pozostałe zobowiązania i rezerwy** – w części krótkoterminowej - w kwocie 2,4 mln zł.

SBM Offshore potwierdził w dniu 11 sierpnia 2017 roku zawarcie porozumienia z większością grupą ubezpieczycieli platformy MOPU w celu rozliczenia roszczeń ubezpieczeniowych dotyczących jej wadliwego wykonania. W dniu 10 września 2018 roku SBM ogłosił pełne i ostateczne uregulowanie roszczenia ubezpieczeniowego związanego z projektem YME. Kwota brutto otrzymana przez SBM w ramach odszkodowania z tytułu ubezpieczenia wyniosła 390 mln USD. Udział LOTOS E&P Norge AS (po odliczeniu kosztów prawników i innych wydatków przewidywany jest na poziomie 30,7 mln USD. Grupa ujęła należny udział w odszkodowaniu w pozycji **Pozostałe przychody** w kwocie 118,3 mln zł.

Spór spółki LOTOS Kolej Sp. z o.o. z Newag S.A.

W grudniu 2017 roku spółka Newag S.A. zgłosiła gotowość do wydania 5 lokomotyw Griffin wyprodukowanych na podstawie umów dzierżawy zawartych w dniu 23 grudnia 2015 roku z LOTOS Kolej Sp. z o.o. Przedstawione zezwolenia na eksploatację tych lokomotyw zawierały ograniczenia i w związku z tym spółka LOTOS Kolej Sp. z o.o. odmówiła ich odbioru i wezwała spółkę Newag S.A. do dostarczenia zezwoleń uprawniających do eksploatacji przedmiotowych lokomotyw bez ograniczeń. W związku z odmową odbioru, spółka Newag S.A. w dniu 26 stycznia 2018 roku wypowiedziała zawartą ze spółką LOTOS Kolej Sp. z o.o. umowę ze skutkiem natychmiastowym argumentując, że lokomotywy są zgodne z umową i dopuszczone do eksploatacji w obszarze działania – jednak z wyłączeniem sieci bazowej. Zdaniem Zarządu wypowiedzenie umów nie było skuteczne i z tego względu ryzyko obciążenia spółki LOTOS Kolej Sp. z o.o. karami umownymi było niskie, w związku z tym nie zawiązano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rezerw. W dniu 28 lutego 2019 roku przed mediatorem została zawarta ugoda uchylająca wszelkie ryzyka i roszczenia wzajemne stron związane z wypowiedzeniem umów dzierżawy. Ugoda zastępuje dotychczasowe umowy i określa na nowo prawa i obowiązki stron.

Poza informacjami zaprezentowanymi powyżej, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły istotne rozliczenia z tytułu spraw sądowych lub innych postępowań.

29.2 Pozostałe zobowiązania warunkowe

Od dnia kończącego poprzedni rok finansowy, tj. 31 grudnia 2017 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w zakresie pozostałych istotnych zobowiązań warunkowych Spółki lub jednostek od niej zależnych.

30. Informacje o podmiotach powiązanych

30.1 Informacje o transakcjach z jednostkami powiązаныmi, w których Grupa posiada udziały

Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności			
		2018	2017
Sprzedaż		635,5	431,4
Zakupy		26,7	-
	Nota	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Należności	15	23,1	34,5
Zobowiązania	25	5,2	-

W roku 2018 i 2017 Grupa przeprowadzała istotne transakcje ze spółką LOTOS - Air BP Polska Sp. z o.o. głównie z tytułu sprzedaży paliwa lotniczego. Łączna wartość tych transakcji w roku 2018 wyniosła 635,4 mln zł (w 2017 roku: 431,3 mln zł). Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo nierozliczonych należności z tytułu powyższych transakcji wyniosło 23,1 mln zł (31 grudnia 2017: 34,5 mln zł).

Ponadto w roku 2018 Grupa przeprowadziła transakcje ze spółką UAB Minijos Nafta, których łączna wartość wyniosła 26,7 mln zł. Transakcje dotyczyły zakupu ropy naftowej. Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo nierozliczonych zobowiązań z tego tytułu wyniosło 5,2 mln zł. W okresie porównywalnym Grupa nie dokonywała istotnych transakcji ze spółką UAB Minijos Nafta.

Podstawowe informacje dotyczące wspólnych przedsięwzięć, w których Grupa posiada udziały przedstawiono w nocie 14.

30.2 Podmiot sprawujący kontrolę nad Grupą

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku Skarb Państwa był właścicielem 53,19% akcji Grupy LOTOS S.A. W latach 2017 i 2018 nie wystąpiły transakcje pomiędzy Grupą LOTOS S.A. a Skarbem Państwa.

30.2.1 Transakcje z jednostkami powiązаныmi, w których Skarb Państwa sprawuje kontrolę, współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ

W roku 2018 i 2017 Grupa przeprowadziła transakcje z podmiotami powiązаныmi poprzez Skarb Państwa, których łączna wartość była istotna. Transakcje były przeprowadzone na zasadach rynkowych i związane były z bieżącą działalnością operacyjną Grupy. Transakcje dotyczyły głównie zakupu i sprzedaży paliw, zakupu ropy naftowej, gazu ziemnego oraz usług transportowych.

	2018	2017
Sprzedaż	661,2	394,0
Zakupy	1.922,7	1.587,5
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Należności	47,4	82,9
Zobowiązania	202,8	263,4

Ponadto Grupa wykazuje zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, obligacji oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego wobec banków i instytucji finansowych, nad którymi Skarb Państwa sprawuje kontrolę, współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ. Do podmiotów tych należą między innymi PKO BP S.A., PEKAO S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego, Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Kredyty bankowe	1.304,7	1.039,3
Pożyczki	55,8	68,3
Obligacje	227,0	201,7
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	20,3	27,4
Razem	1.607,8	1.336,7